

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวนทั้งสิ้น 3,168 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2549 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 532 คน มีรายละเอียดการสุ่มดังนี้

1. คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรในกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 39)

$$n = \frac{p(1-p)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{p(1-p)}{N}}$$

เมื่อ	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
0.4	p	แทน	สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยจะสุ่ม กำหนดให้เท่ากับ
	Z	แทน	สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น
กำหนดให้ที่ระดับ 99%			เท่ากับ 2.58
0.05	e	แทน	สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นเท่ากับ

N แทน จำนวนประชากร เท่ากับ 3,168 คน

เมื่อแทนสูตร พบว่า ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 532 คน
ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 532 คน คิดเป็นร้อยละ 17 ของประชากร

2. แบ่งขนาดของโรงเรียน ออกเป็น 2 ขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 38) ได้โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 252 โรงเรียน ได้
โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 60 โรงเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาจากโรงเรียนขนาดเล็ก
จำนวน 2,268 คน คณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 900 คน

3. ให้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม สุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของโรงเรียนมา ร้อยละ
17 ของจำนวนโรงเรียน ซึ่งได้โรงเรียนขนาดเล็กมา จำนวน 43 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่
จำนวน 10 โรงเรียน ให้จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่าง

4. แบ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สุ่มได้ เป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวแทน
ภายในสถานศึกษาและตัวแทนภายนอกสถานศึกษา ได้จำนวนตัวแทนภายในสถานศึกษา
จำนวน 106 คน และตัวแทนภายนอกสถานศึกษาจำนวน 426 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งสิ้น 532 คน ผลที่ได้ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนก ขนาดโรงเรียน และกลุ่มตัวแทนของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	โรงเรียน	ภายใน	ภายนอก	รวม	โรงเรียน	ภายใน	ภายนอก	รวม
โรงเรียนขนาดเล็ก	252	504	1,764	2,268	43	86	296	382
โรงเรียนขนาดใหญ่	60	120	780	900	10	20	130	150
รวม	312	624	2,544	3,168	53	106	426	532

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 532 คน เป็นกรรมการจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 382 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 150 คน และเป็นกรรมการจากภายในสถานศึกษา จำนวน 106 คน และจากภายนอกสถานศึกษา จำนวน 426 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยอาศัยกรอบแนวคิดในการสร้างคำถามจากบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 13-16) ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตัวอย่างแบบสอบถามต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านในการเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแทนภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้แทนครู

ตัวแทนภายนอกสถานศึกษา

ผู้แทนผู้แทนผู้ปกครอง

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผู้แทนศิษย์เก่า

ผู้แทนองค์กรท้องถิ่น

ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ขนาดของโรงเรียน

ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน)

ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ขอให้ท่านอ่านคำถามและพิจารณาว่าในแต่ละด้าน ว่าท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่หรือไม่ อย่างไร แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงเพียงช่องเดียว

ตัวอย่าง

1. ด้านบริหารวิชาการ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ไม่ได้ปฏิบัติ

ได้ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตร

เป็นคณะทำงานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เป็นคณะทำงานประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

- อนุมัติการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- การปรึกษาหารือผู้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร
- อื่น ๆ ระบุ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการดำเนินการสร้างแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคู่มือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(2547 : 13-16) กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 7-16) ; เกษม วัฒนชัย (2546) ;
ธีระ รุญเจริญ (2547) คาริณญา บุญพรมมา (2548) และพิเชฐ บุญชุม (2546)

2. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

3. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลประเภทแบบสอบถาม จาก บุญชุม ศรีสะอาด (2545 : 78-98)

4. สร้างแบบสอบถามการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งหมด 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็น
แบบสอบถามสภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน 4 ด้าน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ
ข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรง ความครอบคลุมเนื้อหา พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข จำนวน ภาษา หรือเพิ่มคุณลักษณะที่เห็นว่าควรมี และผู้วิจัยนำกลับไปแก้ไข ปรับปรุง อีกครั้งหนึ่งตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 นางฉันทนา การสอาด ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (ภาษาไทย) ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ของการใช้ข้อความ

5.2 ดร.วีรพล แสงปัญญา ตำแหน่ง ครู วุฒิการศึกษา ค.ค. (จิตวิทยาการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวัดด้านจิตวิทยาการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความทางจิตวิทยา

5.3 นายทองย้อม สาครสูงเนิน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วุฒิการศึกษา ก.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านความตรงของเนื้อหา

5.4 นายสุรภีร์ ค่ายหนองสง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านความตรงของเนื้อหา

5.5 ดร. วาทีต ระถิ ตำแหน่ง ศิษยานิเทศก์ วุฒิการศึกษา ศษ.ค. (การบริหารการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านความตรงของเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือวัดผล

6. ปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วสร้างเครื่องมือฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อประสานความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้ออกหนังสือประสานความร่วมมือจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. หาค่าความถี่และค่าร้อยละของการปฏิบัติงานในแต่ละด้านเป็นรายด้านและเป็นรายข้อ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม ในแต่ละด้านโดยการทดสอบค่า ไค-สแควร์ (Chi-Square)
4. เปรียบเทียบความแตกต่างการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อกลุ่มตัวแทนและขนาดโรงเรียนต่างกัน
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางหรือความเรียง
6. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 นำมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ เรียงตามลำดับความถี่ แล้วเรียบเรียงนำเสนอเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าความถี่ การหาค่าร้อยละ

การหาค่าร้อยละใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ค่าร้อยละ ดังนี้ (รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 189)

ร้อยละ 90.01-100.0 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ร้อยละ 80.01-90.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ต่ำกว่า 80.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับระดับน้อย

2. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบ ค่าไค-สแควร์ (χ^2)

(รวิวรรณ ชินะตระกูล. 2542 : 215)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY